

<i>Sorszám:</i> 6.	<i>Tárgy:</i> Tájékoztató a 2017. évi belső ellenőrzés végrehajtásának tapasztalatairól
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű szótöbbség	<i>Véleményező bizottság:</i> Pénzügyi Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Tárnok Lászlóné jegyző Juhos Józsefné belső ellenőr

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 495/2017. (XI. 30.) határozatával jóváhagyta a 2018. I. félévre vonatkozó munkatervét, mely szerint a Képviselő-testület a 2018. márciusi ülésén tárgyalja meg a belső ellenőr által a 2017. évben folytatott belső ellenőrzések végrehajtásáról szóló tájékoztatót.

Juhos Józsefné belső ellenőr, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztató anyagot, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2017. évi ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló összefoglaló jelentést a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a 2018. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a következő feladatokat határozza meg:

- Az intézményeknél, önkormányzati vállalkozásoknál a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a költségvetési szerv vezetője által kialakított belső kontrollrendszer működtetését és az ehhez kapcsolódó, előírt belső szabályzatok meglétét.
- A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tárnok Lászlóné jegyző

Balázs László Pénzügyi Bizottság elnöke

Békés, 2018. március 22.

Izso Gabor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Tájékoztató a 2017. évi belső ellenőrzés végrehajtásának tapasztalatairól

I. Az ellenőrzési feladatok teljesítése

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 119. § (3)-(4) bekezdései szerint a jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről a Pénzügyminisztérium által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (a továbbiakban Bkr.) szabályozza az államháztartás egészére kiterjedően a költségvetési szervek belső ellenőrzési rendszerét. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdés e) pontja szerint a jegyző hatáskörébe tartozik az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági ellenőrzése.

A 2017. évi belső ellenőrzéseket a Jegyző megbízásából a Juhos Józsefné belső ellenőr végezte el.

A Bkr. rendelet 49. §-a írja elő az éves ellenőrzési jelentés és összefoglaló elkészítését.

A belső ellenőr a 2017. évi belső ellenőrzési munkatervet a Bkr. 29. §-ának megfelelően a munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze, melyet a Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének 479/2016. (XI. 30.) számú határozata szerint fogadta el.

A Képviselő Testület által elfogadott ellenőrzési terv szerint a 2017. évben elvégzendő ellenőrzési feladatok az alábbiak voltak:

- A 2016. évi normatív állami hozzájárulás elszámolásának a felülvizsgálata
- A 2016. évi pénzmaradvány felülvizsgálata a városi intézményeknél és a Polgármesteri Hivatalnál
- Békési Kommunális és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Céll ellenőrzése
- BKSZ PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság Céll ellenőrzése

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

- Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Pénzügyi és rendszerellenőrzés 2015–2016. évek
- Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Pénzügyi és rendszerellenőrzés 2015-2016. évek
- a Békési Önkormányzati Tűzoltóság pénzügyi-gazdasági ellenőrzésről 2016. január 1-től 2017. március 31-ig terjedő időszakra a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság megkeresésére.

Az egyéb tevékenység kapacitásigényének egy részét az alábbi feladatok ellátása teszi ki, úgymint:

- éves terv összeállítása kockázatelemzés alapján,
- összefoglaló éves ellenőrzési jelentés elkészítése,
- belső ellenőrzések nyilvántartása,
- intézkedések nyomon követése,
- ellenőrzési jelentések háttér feladati (pl. megbízólevél készítése, ellenőrzési program összeállítása, jelentéstervezetek egyeztetése, megküldése, iratanyagok irattározása).

A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosított volt, ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőri munkát támogató technikai feltételek rendelkezésre álltak.

Az ellenőrzési tervben megjelölt feladatok maradéktalanul megvalósultak. Soron kívüli ellenőrzésre egy esetben került sor, a Békési Katasztrófavédelmi Igazgatóság megkeresésére a Békési Önkormányzati Tűzoltóságnál közös pénzügyi-gazdasági ellenőrzést végeztünk.

A belső ellenőrzési jelentések a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartami és formai követelmények figyelembevételével készültek el. A belső ellenőrzés az ellenőrzési programfegyelmet betartva, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó megállapításokat, következtetéseket tett, a vezetés számára is hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg.

Az ellenőrzés során tapasztalt eredmények, hiányosságok értékelésre kerültek és a folyamatok hatékonyabb működtetése érdekében az elvégzett ellenőrzésekről készített ellenőrzési jelentésekben javaslatokat fogalmazott meg, amelyek elsősorban szabályozottság és az operatív területekre vonatkoztak.

A belső ellenőr és a vizsgálat alá vont költségvetési szerv, illetve az adott munkafolyamat felelősei az ellenőrzés során összehangolták munkájukat. Minden dokumentum és program hozzáférést a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátottak, ami hozzájárult a hatékonysághoz.

A vizsgálatokhoz a szükséges anyagot, információt és az elvárható segítséget az ellenőrzés megkapta. Esetenként a vizsgált terület leterheltsége miatt kellett a munkát összehangolni, hogy a vizsgálatok ideje alatt az ellenőrzött területen a munka folyamatosságát ne akadályozza a vizsgálat.

A javaslatokat az ellenőrzött szervek, illetve szervezeti egységek vezetői elfogadták.

Összességében elmondható, hogy az ellenőrzés által tett javaslatok végrehajtásával a belső kontrollrendszer szabályszerűsége és eredményessége növelhető, jellemzően a kontrolltevékenységek javításával.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés a jogszabályi előírásoknak és a közzétett módszertani útmutató ajánlott előírásainak figyelembevételével készült.

II. Az elvégzett ellenőrzések megállapításai, tapasztalatai:

- **A normatív állami hozzájárulás 2016. évi igénybevételének ellenőrzését négy városi intézménynél végeztük el.** Az ellenőrzés célja az volt, hogy a 2016. évi zárszámadáskor az állammal való elszámolást megfelelő dokumentumokkal alátámasszuk, illetve a 2017. évi

költségvetés elkészítését segítsük.

Az állammal történő elszámolás során **-5 626 507 Ft,-** Ft visszafizetési kötelezettsége keletkezett az Önkormányzatnak. A visszafizetési kötelezettség az eredeti normatív állami támogatás előirányzat 0,04%- a.

A normatív állami támogatás igénylése és teljesítés utáni visszafizetési kötelezettség alakulását intézményenként az alábbi táblázat mutatja be:

Adatok Ft-ban

Intézmény	Igényelt állami hozzájárulás	Teljesítés után járó állami hozzájárulás	Eltérés + / -
Bölesődék	49 706 460	49 632 345	-74 115
Óvoda	254 341 933	254 916 567	574 634
Szoc. Központ	146 931 758	144 605 530	-2 326 228
Támogatói Szolgáltatás	19 818 800	19 818 800	0
Kedvezményes étkeztetés (Önkormányzat)	138 339 083	137 689 163	-649 920
A rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetésének támogatása	13 922 820	10 771 942	-3 150 878
Összesen	623 060 854	617 434 347	-5 626 507

- A 2016. évi költségvetési maradvány felülvizsgálatát Önkormányzat által fenntartott minden intézménynél elvégeztük, amelyekről intézményenként jegyzőkönyv készült. A megállapítások a képviselő-testület elé kerülő zárszámadási előterjesztés elkészítésénél kerültek hasznosításra.

Intézmény	Maradvány (ezer Ft-ban)		
	Kötelezettséggel terhelt	Szabad	Jóváhagyásra javasolt
Rendelőintézet	74 172	2 633	76 805
Kecskeméti Gábor Kulturális Központ	16 837	481	17 318
Könyvtár	1 973	286	2 258
Múzeum	3 395	0	3 395

Városgondnokság	6 035	11 101	17 610
Polgármesteri hivatal	593	84	677
Önkormányzat	581 281	0	581 281
Költségvetési Iroda	178	178	178
Összesen	684 286	14 762	699 048
Vállalkozási tevékenység maradványa		7 352	7 352
Intézmények összesen	684 286	22 114	706 400
Intézményfenntartó Társulás (Óvoda+Szociális Szolgáltató Központ.)	1 724	1 758	3 482
Összesen	686 010	23 872	709 882

Célellenőrzések:

Békési Kommunális és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Célellenőrzése 2015-2016.-évekre.

A BKSZ Kft. 2012. június 6-án alakult. A BKSZ többségi önkormányzati tulajdonú Kft.

A vállalkozásnál az ügyvezető személye 2017-ben megváltozott, Váczi Julianna 2017. január 27-től kezdve látja el az ügyvezetői teendőket, megbízási jogviszonyban.

Főbb megállapítások:

1. A belső szabályzatok ellenőrzése során megállapításra kerültek az alábbiak:

BKSZ Kft. SZMSZ-szel nem rendelkezik. Az ellenőrzés fontosnak tartja, hogy a szervezeti és működési szabályzatot a vállalkozás készítse el, amiben világos elveket kell megfogalmazni, az egyes elveket a folyamatokhoz igazítva.

A számviteli törvény szerint minden vállalkozásnak magának kell elkészíteni, a belső szabályzatokat. Kapcsolt vállalkozások esetén szükséges egy transzferár szabályzatot is készíteni, amelyben az egymás közti árazást határozzák meg.

A Társaság a vizsgált időszakban rendelkezett ugyan néhány belső szabállyal, de azokat a jogszabályi, illetve szervezeti változásoknak megfelelően a vizsgált időszakra vonatkozóan nem aktualizálták.

A jelenlegi ügyvezető folyamatosan kidolgozza, illetve átdolgozza a szabályzatokat, de még vannak elmaradások. Felhívom a figyelmet, hogy a szabályzatok aktualitását a törvény módosítását követően, a változások hatálybalépésétől számított 90 napon belül köteles elkészíteni.

A vizsgált időszakban a vállalkozás többféle gépjárművet, munkagépet üzemeltetett, amelyeknek működtetéséhez üzemanyagot használtak.

A vállalkozás a vizsgált időszakra nem készítette el a gépjármű-használat és az üzemanyag felhasználási szabályzatát, munkagépek üzemeltetésével kapcsolatos szabállyal nem rendelkezett.

Az ellenőrzés ideje alatt az új ügyvezető kidolgozta a gépjármű használata szabályzatát, amely megfelel a jogszabályi elvárásoknak, azonban szükséges azt pontosítani az elszámoláshoz szükséges konkrét szabályokkal. (Pl.: a nyomtatványon kerüljön feltüntetésre a gépjármű induló km óra állása, továbbá a menetlevélre fel kell tüntetni az üzemanyag számla sorszámát és a vásárolt üzemanyag mennyiségét, stb.)

Az új gépkocsi szabályzat rendelkezik még az üzemanyag megtakarítással kapcsolatos eljárási szabályokról is.

Üzemanyag-megtakarítás akkor jelentkezik, ha az menetlevéllel (útnyilvántartással) alátámasztott gépjármű-futás alatt a ténylegesen felhasznált üzemanyag mennyisége, azaz a társaság által elszámolt számlák szerinti üzemanyag-mennyiség kevesebb, mint a Személyi jövedelemadó törvény által elismert üzemanyag fogyasztási normarendelet szerinti korrekciós tételekkel módosított alapnorma fogyasztás.

A üzemanyag megtakarítás kifizetése nem kötelező. Ez is, mint például a saját gépjármű hivatali, üzleti célú használatára tekintettel kifizetett összeg, a két fél közötti megállapodás kérdése. A munkáltató, a társaság dönthet úgy is, hogy ezen a címen a dolgozóját, nem juttatja

jövedelemhez, de születhet olyan megállapodás is, hogy a megtakarításon „osztoznak”, vagyis a magánszemélynek csak a megtakarítás egy része kerül kifizetésre.

Az üzemanyaggal és a kenőanyaggal kapcsolatos költségek nagysága függ a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag-fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről szóló 60/1992. (IV. 1.) Korm. rendeletben meghatározott fogyasztási normától, mivel a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) alkalmazásában csak a norma szerinti üzemanyag-mennyiség vehető figyelembe a költségelszámolás során (Szja tv. 3. § 20. pontja).

Az ellenőrzés javasolja, hogy a vállalkozás vezetője adjon tájékoztatást a Felügyelő Bizottságnak amennyiben az ügyvezetőnek üzemanyag megtakarítást szeretnének kifizetni, valamint a kifizetés a polgármester jóváhagyó aláírásával engedélyezhető.

Az üzemanyag felhasználás szabályzatát a munkagépek vonatkozásában is el kell készíteni.

Társaságnál a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot nem készítették el. *Az ellenőrzés javasolja, hogy az ügyvezető intézkedjen az adatvédelmi nyilvántartás vezetéséről, az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat és a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjére vonatkozó szabályzat elkészítéséről.*

A beszerzések lebonyolítására vonatkozó belső szabályzattal a vállalkozás nem rendelkezik.

Felhívom az ügyvezető figyelmét, hogy a Kbt.36 22. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a beszerzési szabályzatot készítse el.

A hiányzó szabályzatokat mielőbb el kell készíteni, amelyet a munkatársakkal meg kell ismertetni, s azt, az aláírásaikkal dokumentálni kell, hogy az a gazdálkodás minden területén alkalmazásra kerüljön.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a vállalkozás által alkalmazott belső szabályzatait Felügyelő Bizottság hagyja jóvá!

Fontosnak tartom a belső kontroll kidolgozását, munkaterületenként. Meg kell határozni a munkafolyamatokat, az ellenőrzésért felelős személyeket ki kell jelölni, s az ellenőrzést meg kell szervezni minden területre.

2. A gazdálkodási tevékenység ellenőrzése

Az Önkormányzat Képviselő Testülete 207/2014. (VI.12.) számú határozata alapján a vállalkozás törzstőkéjét 70 millió forintról 30 millió forintra leszállította, azzal, hogy a 40 millió forintot a vállalkozás két egyenlő részletben 2014. december 31-ig, illetve a második részletet 2015. december 31-ig visszafizeti az Önkormányzatnak.

Miután a megállapított határidőben a Kft. a 40 millió forintot nem tudta visszafizetni az Önkormányzat a vállalkozás kérelmének helyt adva, 230/2015 (V.28.) számú határozatával hozzájárult a tőke két egyenlő részletben való visszafizetéséhez, 2016. december 31-ig, illetve 2017. december 31-ig. Az első részlet megfizetését 2016. december 31-ig nem tudta teljesíteni mivel az alvállalkozói tevékenysége miatt nagy összegű követelés áll fenn a BKSZ-PLUSZ Kft felé.

A Felügyelő Bizottság a Társaság 2015 és 2016 évi egyszerűsített éves beszámolójáról a Gt. 35.§ (3) bekezdésében, illetve a Ptk.3:120.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a beszámolót elfogadta, és határozatot hozott. A könyvvizsgáló az ellenőrzött időszak minden évében hitelesítő záradékkal látta el a számviteli törvény szerinti beszámolókat. Az

egyszerűsített éves beszámolókat 2015- 2016 évről az Önkormányzati Testület mindkét évben megtárgyalta, azt elfogadta.

A vizsgált két évben a Kft gazdálkodása eredményes volt, bár 2016 évben a bevételek növekedése ellenére csak kis összegű nyereség képződött, ami az igénybe vett szolgáltatások (alvállalkozói teljesítések) növekedésével indokolható.

- Hiányosságként állapítottam meg, hogy a vállalkozás a vizsgált évekre vonatkozóan nem készítette el a készletekről a leltárt, ezzel a mérleg valóság alapelvét megsértették, miszerint a Sztv.15§ (3) bekezdése szerint a könyvekben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak, kívülállók által is megállapíthatóknak kell lenniük. Az értékelésük meg kell, hogy feleljen a törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak.

- Hiányosságként állapítottam meg azt is, hogy a Kft nem minden esetben kötött szerződést az alvállalkozókkal, az elvégzett munkákról teljesítési igazolás nem készült, amely ellentétes az ésszerű gazdálkodás követelményeivel. Azt, hogy a szóban forgó szolgáltatás gazdaságilag ésszerű volt és az a vállalkozás tevékenysége érdekében merült e fel, a vállalkozás dokumentumokkal köteles (és képes) igazolni. Ebből következően szükség van a szerződésre, a munka elvégzését követően kiállított teljesítési igazolásra

A BKSZ Kft alkalmazotti létszámának alakulása a 2015–2016. években

Adatok: fő

Megnevezés	Üzleti terv			Tény		
	Fizikai fogl.	Irodai fogl.	Összesen	Fizikai fogl.	Irodai-fogl.	Összesen
2015. év	17	5	22	21	5	26
2016. év	14	5	19	18	5	23

A személyi jellegű kiadások teljesítése a vizsgált években az alábbiak szerint alakult:

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Üzleti terv	Teljesítés	
		összege	százaléka
2015. év	80 000	88 563	110,70
2016. év	82 000	91 049	111,03

A vállalkozásnak az anyagjellegű kiadásai után a második nagy kiadása a személyi jellegű kiadása 2015. évben 88 563 ezer forintot, míg 2016 évben 91 049 forintot tett ki.

- Az alkalmazottak munkaszerződéseinek és a munkaköri leírásának szűrőpróba szerű ellenőrzése során megállapításra került, hogy a munkavállalók csak egy része rendelkezett munkaköri leírással. A jelenlegi ügyvezető folyamatosan pótolja a hiányosságokat, az ügyvezető tájékoztatása szerint az új munkavállalóknál már felvételük után mindjárt elkészítik a munkaköri leírásokat és az a munkaszerződés mellékletét képezi.

- Hiányosságként állapítottam meg azt is, hogy a vizsgált időszakban az Önkormányzat tulajdonában lévő eszközök átadásáról nem készült használati szerződés.

- A vizsgált időszakban a mennyiségi leltározások és az értékbeli egyeztetéssel történő leltározás is elmaradt, ezzel megsértették a Számv.tv. 69. § (3) bekezdésében foglaltakat.

Ellenőrzés ideje alatt már megkezdték a leltározást, ami majd a 2017. évi beszámoló alapját képezheti.

A belső ellenőrzés az eszközök leltárának, selejtezésének végrehajtását utóellenőrzés keretén belül vizsgálni fogja.

3. A számviteli nyilvántartások helyessége

Szigorú számadású nyilvántartás szűrőpróba ellenőrzése során megállapításra került, hogy az nem megfelelően van vezetve. Pl. Bevételi, Kiadási pénztárbizonylat, Kiküldetési rendelvénnyel, menetlevél nincsen bevezetve, előfordult, hogy a szűrőpróbaszerűen keresett Nyugta tömb, a 33 tétel nem volt található. Az adózás rendjéről szóló törvény szerinti nyugta tömböket az elévülési ideig meg kell őrizni.

- A bizonylatok alapján megállapításra került az is, hogy a vásárolt anyagok felhasználása nem megfelelően van igazolva. A teljesítést pontosan nyomon követhetően kell igazolni.

- Hiányosságként értékeltem, azt hogy 2015-2016 években az üzemanyag leltározása, készletre vételezése nem történt meg, a könyvekben nincs kimutatva az évvégén megmaradt üzemanyag. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvényben meghatározott alapelveket a 15. § (3) bekezdése szerint az éves költségvetési beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatóknak, bizonyíthatóknak, kívülállóknak által is megállapíthatóknak kell lenniük.

Szükséges a kontroll rendszert kidolgozni, a kontroll pontokat meg kell jelölni, az ellenőrzésért felelős személyt meg kell határozni.

- A nagyobb értékű beszerzések elszámolása mellett nem volt található a független felek között létrejövő piaci ár alkalmazásának igazolása. *A piaci árnak való megfelelés bizonyításához, legalább három, azonos tárgyú, összehasonlítható, összegében egyértelmű, a szerződés tárgya szerinti tevékenységi területen tapasztalattal rendelkező szolgáltatótól írásos (e-mailben, faxon, vagy postai úton) ajánlatot kell bekérni, a közbeszerzési értékhatárok alatti beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szól 459/2016. (XII. 23.) Korm. rendelet. alapján.*

A jelenlegi ügyvezető igyekszik a hiányosságokat megszüntetni. A belső ellenőr a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében tett intézkedéseket utóellenőrzés keretében ellenőrizni fogja.

BKSZ-PLUSZ Hulladékgyűjtési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2015-2016. évekre vonatkozó céllenőrzéséről:

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 90. § (8) bekezdése előírja, hogy 2014. július 1-jétől a hulladékgazdálkodási tevékenységet kizárólag nonprofit gazdasági társaság végezhet.

A BKSZ-PLUSZ KFT vállalkozás a 2014. június 12-én kelt alakult, mint egyszemélyes nonprofit kft.

A vállalkozásnál az ügyvezető személye 2017-ben megváltozott, Váczi Julianna 2017. január 27-től kezdve látja el az ügyvezetői teendőket. megbízási jogviszonyban.

Főbb megállapítások:

1. A belső szabályzatok ellenőrzése során megállapításra kerültek az alábbiak:

- **BKSZ-PLUSZ Kft. SZMSZ-szel nem rendelkezik.** Az ellenőrzés fontosnak tartja, hogy a szervezeti és működési szabályzatot a vállalkozás készítse el, amiben világos elveket kell megfogalmazni az egyes folyamatokhoz.
- A Társaság néhány belső szabályzattal rendelkezett ugyan, de azokat a jogszabályi, illetve szervezeti változásoknak megfelelően a vizsgált időszakra (2015-2016. évekre) vonatkozóan nem aktualizálták.
- A vállalkozás a vezető tisztségviselők, felügyelő-bizottsági tagok javadalmazásának, valamint jogviszonyuk megszűnése esetére biztosított juttatások módjának, mértékének elveiről, annak rendszeréről nem alkotott **javadalmazási szabályzatot**, megsértve ezzel a Taktv.17 5. § (3) bekezdésében foglaltakat.
- A vállalkozás a vizsgált időszakra nem készítette el az **üzemanyag felhasználási szabályzatát**, munkagépek üzemeltetésével, kapcsolatosan *Az üzemanyag felhasználási szabályzatát el kell készíteni a munkagépek vonatkozásában, annak felhasználását nyomon kell követni, év végi készletet a mérlegben ki kell mutatni.*
- Társaságnál a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot nem készítettek el.
- A **beszerzések lebonyolítására vonatkozó belső szabályzattal** a vállalkozás nem rendelkezik. Felhívom az ügyvezető figyelmét, hogy a Kbt. 36 22. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a **beszerzési szabályzatot** készítse el.
- A vállalkozás a vizsgált időszakra nem készítette el az **üzemanyag felhasználási szabályzatát** a munkagépek üzemeltetésével kapcsolatosan.
- *Az üzemanyag felhasználási szabályzatát is el kell készíteni a munkagépek vonatkozásában, annak felhasználását nyomon kell követni, év végi készletet a mérlegben ki kell mutatni.*
- A Társaságnál a belső adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot nem készítettek el, belső adatvédelmi nyilvántartást nem vezettek, ezzel megsértették az Adatvédelmi törvény. 31/A. § (2) bekezdés d) e) pontjában és a (3) bekezdésben előírtakat, valamint az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény. 24. § (2) bekezdés d), e) pontjában és a (3) bekezdésében előírtakat.

- A beszerzések lebonyolítására vonatkozó belső szabályzattal a vállalkozás nem rendelkezik. Felhívom az ügyvezető figyelmét, hogy a Kbt.36 22. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a beszerzési szabályzatot készítse el.

A jelenlegi ügyvezető folyamatosan kidolgozza, illetve átdolgozza a szabályzatokat, de még vannak elmaradások. Felhívom a figyelmet, hogy a szabályzatok aktualitását a törvény módosítását követően, a változások hatálybalépésétől számított 90 napon belül köteles elkészíteni.

A számviteli szabályzatok elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó szerv vezetője a felelős!

Az ellenőrzés javasolja, hogy az ügyvezető intézkedjen az adatvédelmi nyilvántartás vezetéséről, az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat és a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjére vonatkozó szabályzat elkészítéséről.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a vállalkozás által alkalmazott belső szabályzatait Felügyelő Bizottság véleményezze és hagyja jóvá!

A szabályzatok megismertetését a munkatársakkal aláírásukkal kell dokumentálni. Az érvényben lévő belső szabályzat mellékleteként kell csatolni a dolgozó névsorát, beosztását is, s a felsorolása mellett a megismerés dátumát és az aláírásaikat is rögzíteni kell, hogy a belső szabályzatok a gazdálkodás minden területén alkalmazásra kerüljen.

2. A gazdálkodási tevékenység ellenőrzése

Az Önkormányzat 2014. október 1-én kelt szerződése szerint a BKSZ-PLUSZ Kft-nek 20 millió forint kamatmentes tagi kölcsönt nyújtott 5 éves futamidőre, majd likviditási gondok enyhítésére újabb tagi kölcsönöket nyújtott, a lejárt tagi kölcsön összege a vizsgálat időpontjában 40 millió forint.

A BKSZ_PLUSZ Kft hulladékgyűjtéssel és kezeléssel és ártalmatlanítási tevékenységgel foglalkozott a vizsgált időszakban, e feladatot több településen is ellátja. A feladatot alvállalkozói szerződéssel a BKSZ Kft. végzi, mivel a tevékenység végzéséhez szükséges eszközök és személyi feltételek ott állnak rendelkezésre.

Az Alapszabály szerint a társaság gazdasági- vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, a közhasznú célok megvalósítását nem veszélyeztetve végezhet.

A vizsgált években a vállalkozási tevékenység a közhasznú céljainak megvalósulását nem veszélyeztette, az a törvény által meghatározott összeg keretein belül maradt.

A számviteli törvény szerint a BKSZ-PLUSZ Kft, az egyszerűsített éves beszámolót minden évben elkészítette, a Gt. 141. § (2) bekezdés a) pontja, illetve a Ptk. 2 3:109. § (2) bekezdés szerint a Képviselő-testület minden évben jóváhagyta. A könyvvizsgáló az ellenőrzött időszak minden évében hitelesítő záradékkal látta el a számviteli törvény szerinti beszámolókat.

Az FB a Társaság 2015. és 2016. évi egyszerűsített éves beszámolójáról a Gt. 35.§ (3) bekezdésében, illetve a Ptk.3:120.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a beszámolót elfogadta, és határozatot hozott.

- A vizsgált időszakra, a 2015-2016 évek mérleg tételeinek alátámasztásához a Társaság a számviteli törvény 69. § (1) bekezdése szerinti mennyiségi felvétellel történő tételes leltározást nem végzett, ezzel megsértették a számviteli törvény 69.§ (3) bekezdését.

- A Kft leltározási szabályzattal 2017. július 1-i hatálytól rendelkezik, melyben az eszközök leltározását a mérleg fordulónappal megegyező napon kell elvégezni, a leltározási

utasításban is meg kell nevezni a leltározás fordulónapját. Ezt megelőző időszakra leltározási szabályzata a Kft-nek nem volt.

A folyamatos mennyiségi nyilvántartás ellenére is, a vállalkozásoknak legalább 3 évente mennyiségi felvétellel kell a leltározható eszközök fordulónapi mennyiségéről meggyőződni.

Az ellenőrzés alatt a jelenlegi ügyvezető megkezdte az eszközök leltározását.

Később az ellenőrzésnek átadásra került egy 2018. január 22-én készült eszköz leltár, valamint egy selejtezésre javasolt eszközök listája is. Az eszközök kiértékelése jelenleg folyamatban van.

A belső ellenőrzés az eszközök leltárának, selejtezésének végrehajtását utóellenőrzés kertén belül vizsgálni fogja.

A Befektetett eszközök értéke összességébe nőtt 2016 évben, ami vevői követelés és szállítói túlfizetés miatt következett be, azonban a saját tőke értéke a jegyzett tőke alá esett, sőt még a törvényben előírt törzstőke (3000 ezer forint) értékét sem éri el. Ennek oka, hogy a vállalkozás eredménye 2016. évben -4179 ezer forint veszteség volt. Az Önkormányzat a likviditási gondok enyhítésére a 42/2017 (II.23) számú határozat szerint 20 000 Ft tagi kölcsön nyújtásáról döntött, amelynek a visszafizetési határideje 2017. december 31- volt. A lejárt tagi kölcsön összege 40 millió forint.

A Társaságnál az eladósodás mértékét, szerkezetét nézve a vizsgált időszakban - a tagi kölcsönöknek köszönhetően - nem jelentett kockázatot a működésre, összességében az eszközök és források értéke is nőtt.

A veszteség végül is a díjbeszedéssel megbízott Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló Vagyongazdálkodó Zrt. vevői követelése miatt következett be. A számlákat csak a NHKV által engedélyezett ütem szerint lehetett kiállítani, s így a felmerült költségeket az addig kiszámlázott árbevétel már nem fedezte.

A veszteséget enyhítette a vállalkozási tevékenységből származó 1521 ezer forint pozitív eredmény.

- A BKSZ-PLUSZ Kft. nem vezeti a transzferár nyilvántartást, holott kapcsolt vállalkozási viszony fennáll a két vállalkozás között. Fő szabály szerint a közép-vállalkozási méretet elérő gazdasági szereplőknek és az önkormányzati tulajdonú társaságoknak kötelező a transzferár nyilvántartás készítése.
- Hiányosságként állapítottam meg, hogy az alvállalkozói számlák mögött teljesítésigazolás nem volt található, alvállalkozói szerződések hiányosak.
- **Létszámgazdálkodás:** BKSZ Kft alkalmazotti létszáma 2015 évben 1 fő ügyvezető +1 fő adminisztrátor összesen 2 fő volt, 2016. években 1 ügyvezető és kétadminisztrációs alkalmazott összesen 3 fő volt. A vállalkozásnak az anyagjellegű kiadásai után a második nagy kiadása a személyi jellegű kiadása 2015. évben 2 394 ezer forintot, míg 2016 évben 6 937 forintot tett ki.
- A Kft. a vizsgált időszakban béren kívüli juttatást is adott az alkalmazottaknak 2015 évben 888 ezer forintot, 2016 évben 1794 ezer forintot fizetett ki, azonban a cég Cafetéria szabállyzattal nem rendelkezik. A vállalkozások számára kötelező a cafetéria szabályzatát elkészíteni, akik a munkavállalói részére cafetériát jutatnak, figyelemmel a személyi jövedelemadó törvényre.
- Miután egy helyen van mind a két cég (BKSZ Kft, és BKSZ-PLUSZ Kft) az alkalmazotti foglalkoztatásnál arra kell figyelni, hogy az irodai dolgozók munkaköre ne

keveredjen, a munkaköri leírásokban pontosan meg kell jelölni cégenként külön-külön az elvégzendő feladatokat.

- **Szigorú számadású nyilvántartás szűrőpróba ellenőrzése során megállapításra került, hogy az nem megfelelően van vezetve.**
- **Javasolja az ellenőrzés, hogy készítsenek belső szabályzatot az eszközök, szolgáltatások, felszerelések beszerzése, raktározása, leltározása, nyilvántartási eljárására vonatkozóan.**

Az Önkormányzati tulajdonú Kft-nek a beszerzések vonatkozásában kellő gondossággal kell figyelnie az átláthatósági eljárás minden elemének dokumentálására, különösen az ajánlatok bekérését és azok értékelését illetően–és az ajánlattevőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvére.

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Pénzügyi és rendszerellenőrzés, 2015–2016. évek

A Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás 2008. július 1-jével a tagtelepülések képviselő-testületeinek döntése alapján megalapította a Békési Kistérségi Óvodát.

Az intézmény a feladatait az alapító okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat előírásainak megfelelően látta el.

A belső pénzügyi-gazdálkodási szabályzatok a vizsgált időszakban megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. összhangban voltak az intézmény gazdálkodási jogkörével és az egyéb dokumentumaival.

Az ellenőrzési nyomvonal átdolgozása szükséges a gyakorlatban alkalmazott vezetői, ellenőrzési dokumentáció, írásba foglalásának kiegészítésével. A vezetői ellenőrzés dokumentációja kerüljön meghatározásra az ellenőrzési nyomvonalban.

Megállapítható, hogy az intézmény alapidokumentumai rendelkezésre állnak, tartalmukat, elfogadási idejüket tekintve megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A gazdasági műveletekről, eseményekről alakilag és tartalmilag megfelelő bizonylatokat állítanak ki. A gazdasági műveleteket a bizonylatok alapján a könyvviteli nyilvántartásokban folyamatosan, szabályszerűen rögzítik.

A Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Alapító okirata szerint, a férőhelyek száma összesen 644 fő, ebből óvodai férőhely 500 fő, bölcsődei férőhely: 144 fő.

A költségvetési szerv alaptevékenysége a 0-6 éves korosztály bölcsődei és óvodai intézményi ellátása, intézményi étkeztetése, a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai ellátása. Gazdálkodik a használatába adott önkormányzati vagyonnal.

Az óvoda kihasználtsága a vizsgált időszakban 77,01%, illetve 86% volt. Az alacsony kihasználtság miatt a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulási Tanácsa 19/2016 (V.3.) számú határozata szerint az Óvodai férőhelyeinek számát a Hunyadi téri Óvodában 10 fővel, a Teleky utcai Óvodában 12 fővel csökkentette, a Fürkész Központi Óvoda 25 fős csoportjának működését szünetelteti a 2016/2017 évi nevelési évtől.

A városban két Bölcsőde működik 96 és 48 férőhellyel, a kihasználtsága a vizsgált években, 59,94% és 63,24%-os volt, a kihasználtság mutatója kismértékű javulást mutatott 2016. évben.

Az intézmény engedélyezett létszáma a 2015. év elején 131 fő volt, azonban ténylegesen 128 fő teljes munkaidős, és 1 fő részmunkaidőst foglalkoztattak, 2016. évben a tervezet és jóváhagyott 130 fő helyett, összesen 126 fő főfoglalkozású és 1 részmunkaidős alkalmazottat foglalkoztattak.

Betöltetlen állások: 1 fő logopédusi állás üres, melyet vállalkozói szerződéssel töltenek be. 2016. szeptember 01-től pedig 2 pedagógusi álláshely ideiglenes csoportbezárás miatt szünetel. Tényleges foglalkoztatott létszám biztosította az intézmény szakmai feltételeinek ellátását.

Az intézmény dolgozói között 8 fő minimálbéren, 69 fő garantált minimálbéren vannak foglalkoztatva. A Kormány intézkedése következtében a minimálbér emelése miatt a bérköltség is megnőtt, ismerve a következő évekre tett intézkedéseket, a bérköltség további emelkedésével kell számolni.

Az Óvoda költségvetése a vizsgált időszakban a működőképességet biztosította.

A Jantyk utcai bölcsőde épületét 2015. április 01-el visszaadták Békés város Önkormányzatának, ezért az ingatlan értékét kivezették könyveikből.

Az ingatlanokon a 2016. évben 3 962 068 Ft értékben végeztek felújításokat, karbantartásokat. A Fürkész-Központi Óvodában ingatlan felújítása 2 687 178 Ft, tetőszigetelés 774 890 Ft, Gólyafészek Bölcsőde kerékpártárolóra tető építése 500 000 Ft.

Az épületek életkora 40 - 100 év közötti. Ebből adódóan az épületek többsége folyamatos karbantartásra és felújításra szorul. Az épületek karbantartásához, felújításához nagymértékben hozzájárulnak a szülők, akár pénzbeli hozzájárulással, akár társadalmi munkával.

Magas a „0”-ig leírt gépek, berendezések, felszerelések aránya (6196 ezer Ft), az összes eszköz értékének több mint háromnegyede. Kisértékű tárgyi eszközök beszerzésére került sor 2016. évben 1 272 EFT értékben.

Az intézmény a leltározási kötelezettségnek eleget tett. 2016. december 31-i fordulónappal az intézmény egész vagyonára kiterjedően teljes körű leltározást hajtottak végre.

Az ellenőrzés azt javasolja, hogy a kis és nagy értékű eszközökön egyaránt az egyedi leltárazonosító számot rögzítsék fel, olyan módon, hogy azt nehezen lehessen eltávolítani.

Javasolom, hogy a selejtezett eszközökről egy listát készítsenek, amelyben megjegyzésre kerül, hogy mi történt az eszközzel. Pl: értékesítve van (számla száma, dátuma), vagy elszállítva hulladékgyűjtésnek átvételi igazolás dátuma, stb.

A készpénzben beszedett térítési díjak összegét a készpénzes számlák alapján (összesítővel) a pénztárba be kell vételezni, s majd amikor a bankba készpénz befizetés megtörténik azt kiadásként szintén át kell vezetni a pénztáron, ez akár egy napon is történhet.

Az ellenőrzés javasolja, hogy számlák szakmai teljesítésének igazolását pontosítani kell annak érdekében, hogy egyértelműen megállapítható legyen, mely feladatok megvalósításánál merült fel a számlán megjelölt kiadás (AHT. 38 §. (1) bek.).

A Békés Városi Szociális és Pénzügyi Szolgáltató Központ pénzügyi- és rendszerellenőrzéséről 2015- 2016 évekre vonatkozó ellenőrzés

A Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás 2008. július 1-jével a tagtelepülések képviselő-testületeinek döntése alapján megalapította a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központot.

Az intézmény a feladatait az alapító okirat, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat előírásainak megfelelően látta el.

Szükséges az SZMSZ-t kiegészíteni a vezetői szint alatti munkakörökkel, a családgondozók havi munkaidejükre vonatkozó szabályozással, szakmai programokkal. Összhangba kell hozni az SZMSZ-t az Alapító okirattal (az Alapító okirat aktuális dátuma szerepeljen). A SZMSZ-ben megjelölt telephelyek azonosítását a működési engedélyekkel egyeztetni szükséges. (helyrajzi szám, ágazati azonosító számok, stb.).

Az adatvédelmi szabályzatba a gyermek veszélyeztettségét bejelentő intézmény vagy személy adatainak zártan kezelését szükséges beépíteni, illetve az iratkezelési szabályzatba, a bejelentő védettségére ki kell térni.

Az intézmény által alkalmazott szabályzatok összességére elmondható, hogy azok a Szociális Szolgáltató Központra nézve nem pontosak, nem konkretizáltak.

A társult Önkormányzatok, intézményeknek ingyenes használatra átadott eszközökre vagyongazdálkodási jogot nem létesítettek, átadási lista az ingyenes használatba adásáról nem készült.

Az intézmény feladatai ellátásához használt ingatlanok, eszközök átlátható és szabályszerű működtetése nem biztosított, ezért javasolja az ellenőrzés, hogy mielőbb kössenek vagyongazdálkodási megállapodást vagy tárgyi eszközök ingyenes használatba adási szerződést az ingatlanok használatával kapcsolatban, amelyben tételesen felsorolásra kerülnek az ingatlanok, eszközök.

Az ellenőrzés megállapította, hogy az eszközök egyedi azonosítóval nincsenek ellátva, azok tételes beazonosítása nehézkes, ezért az ellenőrzés azt javasolja, hogy a kis és nagy értékű eszközökön egyaránt az egyedi leltárazonosító számot rögzítsék fel, olyan módon, hogy azt ne lehessen eltávolítani. A leltáríveken szükséges megjelölni a tárgyi eszközök elhelyezkedési helyét, egyedi azonosító jelét, hogy az bárki számára egyértelműen beazonosítható legyen.

Az ellenőrzés javasolja a számlákon megjelölt szakmai programok megtörténtének igazolására, programot vagy plakátot, hirdetőt, fényképet, újságcikket stb. csatolni kell a résztvevők névsorát, stb., nem elegendő a „teljesítést igazolom” megjegyzés. A törvény leszögezi, hogy csak az az esemény minősül ténylegesen reprezentációnak, amelyre vonatkozóan a kapcsolódó dokumentumok és körülmények (szervezés, reklám, hirdetés, útvonal, úti cél, tartózkodási hely és idő, szakmai és szabadidőprogram aránya) valós tartalma alapján a hivatali, üzleti, szakmai cél egyértelműen megállapítható. Ilyen események főként az üzleti tárgyalások, partneri megbeszélések, szakmai konferenciák

Belső szabályzatban szükséges rendelkezni arról, hogy kinek lehet saját gépkocsival történő munkába járás után költségtérítést fizetni. Indokolt esetben a vezető engedélyezheti a saját gépkocsi használatot.

Szükséges az SZMSZ-t a belső ellenőrzési feladatok végrehajtására vonatkozó rendelkezéssel kiegészíteni.

Soron kívüli ellenőrzés:

Békési Önkormányzati Tűzoltóság pénzügyi-gazdasági ellenőrzésről

A Békési Önkormányzati Tűzoltóság mint közhasznú köztestület működik. Tagjai: Békés Város, Bélmegyer Község, Tarhos Község.

- A Tűzoltóság vezetőjének mielőbb intézkednie kell a SZMSZ elkészítéséről, annak a köztestület általi elfogadtatásáról.

- A Tűzoltóság vezetőjének gondoskodni kell a hiányzó kötelezően előírt belső gazdálkodási szabályzatok mielőbbi elkészítéséről, amelyeket a működés alatt mindig aktualizálni kell a változásoknak megfelelően,

- A pénzügyi szabályzat mellékleteként csatolni szükséges a pénztárosnak és helyettesének a felelősségi nyilatkozatát.

- A szabályzatok megismertetése a munkatársakkal aláírásukkal kell dokumentálni. Az érvényben lévő belső szabályzat mellékleteként kell csatolni a dolgozó nevének beosztásának felsorolása mellett a megismerés dátumát és az aláírásaikat is.

- Az ellenőrzés javasolja, hogy az együttműködési megállapodást vizsgálják felül, s a települések hozzájárulásának mértékéről külön mellékletben határozzanak.

- *A munkaköri leírásokat szükséges időről-időre felülvizsgálni, s a feladat, illetve a munkaidő változásával azonosan módosítani kell.*
- *Az ellenőrzés javasolja, hogy a kis és nagy értékű eszközökön egyaránt az egyedi leltárazonosító számot rögzítsék fel, olyan módon, hogy azt nehezen lehessen eltávolítani, s bárki által beazonosítható legyen.*
- *A természetben adott támogatásokat a számviteli nyilvántartásokban a számviteli törvény szerint ki kell mutatni.*
- *Az élelmiszer vásárlás esetében legyen bizonyítható, hogy mely riasztáskor került felhasználásra, és hány főre használták fel, az igazolást az élelmiszer beszerzési számlákhoz kell csatolni.*
- *Az utazási költségeknél a bizonylaton az utazás célját, a felkeresett üzleti partner nevét is fel kell tüntetni, mellékleteként csatolni kell a meghívót, vagy más bizonyításra alkalmas dokumentumot.*
- *Abban az esetben, ha a kiküldetési rendelvény alapján fizetik ki a dolgozó számára a költségtérítést, akkor a nyomtatványt szigorú számadás alá kell vonni, és ezt a pénzkezelési szabályzatban rögzíteni kell.*
- *A pénztárkezelésnél javasolja az ellenőrzés, hogy a rendszeresen vásárlást végző dolgozó részére biztosítsanak előleget, melynek elszámolásáról maximum 30 napon belül gondoskodni kell, mert egyéb esetben személyi jövedelemfizetési kötelezettséget von maga után.*
- *A készpénzfizetési számlákat a számviteli törvény alapján a pénzmozgással egy időben kell a számviteli nyilvántartásokba bejegyezni.*

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

Juhos Józsefné
belső ellenőr